

Het ontwerpen van oefeningen (III, slot)

door J. J. BIJL, Luitenant-Kolonel van de Generale Staf,
• Hoofd Onderwijs Hogere Krijgsschool

In de delen I en II van dit artikel (De Militaire Spectator, juli en augustus 1959) werd het ontwerpen van oefeningen zonder troepen theoretisch behandeld.

In dit deel zal een uitgewerkt voorbeeld worden gegeven van het ontwerpen van een tactische oefening op de kaart. Uitgegaan wordt van de veronderstelling, dat een S3 van een infanteriebataljon van zijn bc de volgende opdracht heeft ontvangen: „Op 15 sep 1959 houdt U voor de officieren van het bataljon een tactische oefening op de kaart over het onderwerp: Het infanteriebataljon in de stille nachtaanval zonder gebruikmaking van gevechtsweldverlichting. Hoewel BLAUW en GROEN beiden over wapens beschikken, worden voor de gevechtsgroepactie, waarvan deze nachtaanval een onderdeel is, geen A-wapens beschikbaar gesteld. Aan het aanvallende bataljon kan normale artilleriesteun worden verleend. De oefening vangt aan te 0800 uur en eindigt te 1200 uur. Omstreeks 1000 uur moet een koffiepauze van twintig minuten worden uitgetrokken”.

De analyse van de opdracht is in dit geval eenvoudig. Behalve de eisen, dat de nachtaanval stil moet zijn en dat geen gebruik mag worden gemaakt van gevechtsweldverlichting, heeft de bc geen opdracht gegeven nadruk te leggen op bepaalde facetten van de voorbereiding of de uitvoering van een nachtaanval. De S3 is ook vrij in de bepaling van het weer, m.a.w. hij kan de maanstand en de helderheid van het weer bepalen zoals zij hem in het kader van de oefening het beste uitkomen.

De bron die de S3 zal raadplegen is uiteraard VR 7-200, Het Infanteriebataljon. Hij bestudeert hieruit nauwkeurig Hoofdstuk XI, Afdeling B (Aanval bij duisternis). Tijdens de bestudering van de punten van dit hoofdstuk zal hij aantekeningen maken over facetten die in de te stellen problemen moeten worden behandeld, over factoren die bepalend zijn voor zijn keuze van het terrein, over punten die moeten worden opgenomen in het operatiebevel, enz. Het zou te ver voeren de gedachtengang van de S3 tijdens zijn studie op papier weer te geven. Volstaan wordt met het weergeven van de aantekeningen die hij maakt (zie de blz. 346 en 347).

De S3 zal voorts trachten andere bronnen te vinden, waarin de nachtaanval wordt beschreven. Uit de vele in de militaire vakliteratuur ver-

schenen artikelen over dit onderwerp, beveelt S3 de volgende artikelen aan de deelnemers ter lezing aan:

— „Het gevecht bij duisternis”, door S. d a C o s t a, Luitenant-Kolonel der Infanterie, De Militaire Spectator, maart 1957 (de in dit artikel opgenomen verschillen tussen dag- en nachtaanval zijn een goed uitgangspunt voor de slotbeschouwing van de leider van de oefening).

— „Enkele praktische lessen uit de Oorlog van Korea”, door Luitenant-Kolonel Le Mire, Tijdschrift voor Militaire Documentatie, nr 81, 15 september 1955.

— „Checklists for Infantry Leaders - Night attack”, Infantry School Quarterly, oktober 1956. (Hoewel in dit artikel een „checklist” voor een tirailleurcompagnie wordt gegeven, bevat het toch ook praktische raadgevingen, die op bataljonsniveau toepassing kunnen vinden).

— „Die Nacht in Otscheretno”, door H. K. F r a n k, Allgemeine Schweizerische Militärzeitschrift, december 1956 (dit artikel geeft een levendige beschrijving van de nachtaanval door een tirailleurcompagnie, de onzekerheid gedurende de nacht en het afslaan van een tegenaanval bij dagaanbreken).

De S3 heeft door zijn studie nog eens een duidelijk beeld gekregen van de voorbereidingen voor en de uitvoering van een nachtaanval door een infanteriebataljon. Zijn aantekeningen vormen een handleiding bij het bewerken van de oefening.

Wanneer de S3 thans zijn gedachten laat gaan over een gevechtssituatie, waarmee hij de oefening zal besluiten, dan onderkent hij als belangrijkste mogelijkheden:

— een gedeeltelijke mislukking van de aanval, waarbij slechts een deel van het aanvalsdoel wordt genomen;

— een vijandelijke tegenaanval bij dagaanbreken.

In beide gevallen wordt van de deelnemers een beslissing verwacht.

Welk probleem zal worden behandeld, behoeft de S3 thans nog niet te beslissen. De keuze zal nl. mede afhankelijk zijn van het terrein, waarop de oefening zich zal afspelen. Anderzijds is het feit, dat één van deze gevechtssituaties zal worden behandeld, mede van invloed op de keuze van het terrein.

AANTEKENINGEN S3

VR 7-200 Punt	In oefening te behandelen	Opnemen in operatiebevel	Rekening mee houden bij terreinkeuze	Verwerken in bijzondere oorlogstoestanden
510	Maatregelen geheim- houding: — beperken verkgpn en ogrn — misleiding plaats av — onverwacht tijdstip en rg — geluid-, licht- en vuurdiscipline, ra- diostilte — gevpatrs vóór avech.	Geluid-, licht- en vuur- discipline, radiostilte. Gevpatrs vóór avech. Eenvoudig plan.	Gemakkelijk bij duister- nis te herkennen doel.	Eén aanvalsdoel, bij duisternis gemakkelijk te herkennen.
511		Identificatiemaatregelen		
512		Volledig vuurplan.	Vij gevbev eenvoudig uit te schakelen.	Vij gevbev eenvoudig uit te schakelen.
514	Maatregelen voor be- waren rg.	Maatregelen voor be- waren rg.	Wegen, bosranden, e.d. voor bewaren rg.	
515	Per cie avdoel. Res doorstoten; diep doordringen gevaarlijk.	Per cie avdoel. Res doorstoten. Mijnenruimen door infpnpel.	Per cie avdoel.	
516	Verkn bij daglicht. Patrs bij duisternis.	Per cie patrg gebied.		Verkn bij daglicht. Verstrekken lufoto's.
517	Waarschuwingbevel. Keuze en bezetten vzgeb. Plaats ugs. Markeren opmars- wegen. Doorschrijding eigen tr. Begrenzing avdoel, we- gen naar doel, sl. Sterkte avech en uur U. Groepering avech, verm. lijn van ontplooi- ing, batvspt.			Opstelling eigen tr.
518		Coördinatie voor cien en steunende wapens.		
519	Cien in gesloten formatie. Avrgn zo weinig mo- gelijk van elkaar af- wijkend van sl naar doel in directe rg.	Avrgn zo weinig mo- gelijk van elkaar afwij- kend van sl naar doel in directe rg.	Van sl naar doel in directe rg.	
520	Plannen voor evt. ver- lichting.	Plannen voor evt. ver- lichting.		
522	Gidsen en markeren weg.	Ugs door bc aangegeven.	ugs in enigszins open terrein; gemakkelijk herken- baar.	
523	Sl z.n. aangeven met lint.	sl te bepalen door bc.	sl gemakkelijk herken- baar.	
524	Uur U zodat bij aan- breken daglicht gecon- solideerd.	Uur U.		Mobiele vij res. i.v.m. mogelijkheid tegenav.
525	Vaststellen vsptn.	batvspt	plaats vsptn.	
526	Zo lang mogelijk colonneformaties.			opstg vij.

VR 7-200 Punt	In oefening te behandelen	Opnemen in operatiebevel	Rekening mee houden bij terreinkeuze	Verwerken in bijzondere oorlogstoestanden
527	verm.lijn v. ontplooiing, evt. improviseren	verm.lijn v.ontplooiing.	verm.lijn v, ontplooiing. gemakkelijk herken- baar.	opstg vij.
528	begrenzing avdoelen. aantal cien in voorste lijn.	begrenzing avdoelen. aantal cien in voorste lijn.	batdoel moet te splitsen zijn in ciesdoelen.	
529		snelheid oprukken (gering!)		
530	bevdein in front en op flanken (v en i pel) frontbev op korte afstand.	bevdein in front en op flanken (v en i pel). patrgang.		vij patrs en luisterpos- ten.
533	taken reserve: over- nemen taak avcie, flanken en rug bescher- men, bij daglicht verd opstg innemen.	taken reserve.		
535	res achter startlijn houden tot avdoel is genomen.			
536	vuursteunplan als voor av bij daglicht.	vuursteunplan als voor av bij daglicht.		
538a	Opstgn bij dag verken- nen en markeren.			
538b	Mitrpel volgt avech. Mrpel normaal geen stgverandering na ne- men avdoel. Tlvpel verplaatst voor- waarts na nemen avdoel.	Mitrpel volgt avech. Mrpel normaal geen stgverandering na nemen avdoel. Tlvpel verplaatst voorwaarts na nemen avdoel.		
539	Bc op cp.	Bc op cp.		
540	Radiostilte. Lijnen achter avcien.	Radiostilte. Lijnen achter avcien.		
541	Codewoorden en seinen.	Codewoorden en seinen.		
542	Pers van verkpatrs voor o.a. markeren opmars- wegen en leveren gidsen.			
543	Indien avech voortijdig ontdekt, dan linie aan- nemen en zo snel mo- gelijk voorwaarts.			
544	Verband onderhouden tijdens stormaanval.			
545	Onmiddellijk reorgani- seren en consolideren. Mitr en tlvn naar voren. Batres z.n. naar voren. Gevbev organiseren.			

Het is logisch, dat — welke gevechtssituatie ook wordt behandeld — de deelnemers slechts tot een verantwoorde beslissing kunnen komen, indien zij het oorspronkelijke operatieplan van de bc kennen. Gezien de beperkte tijd, die beschikbaar is voor het houden van de oefening, is het thans reeds duidelijk, dat van de deelnemers niet een volledig operatiebevel kan worden verlangd. Er zal dus moeten worden volstaan met óf het besluit van de bc óf met een mondelinge bevels-uitgifte van de paragrafen 3 en 5 van het operatiebevel. Om tot een operatieplan te kunnen komen, dient de bc een verkenning te verrichten en een bepaalde procedure in de troepenaanvoering moet worden gevolgd. Aan verkenningen ten behoeve van een nachtaanval zijn beperkingen verbonden. Het door de deelnemers laten opmaken van een verkenningsplan en een tijdschema voor de troepenaanvoeringsprocedure is derhalve een probleem, dat zeker de moeite waard is in de oefening te behandelen.

De S3 is van plan ook een logistiek probleem in de oefening te brengen. Op bevoorradings- en ondehoudsgebied is niet veel interessants te brengen, doch de geneeskundige afvoer en verpleging tijdens een nachtaanval leent zich zeer goed voor behandeling.

Thans komt de terreinkeuze aan de beurt.

Aan de hand van zijn aantekeningen weet de S3 aan welke eisen het terrein zo mogelijk moet voldoen. Als belangrijkste eis geldt, dat het aanvalsdoel duidelijk in het terrein moet zijn te herkennen. De S3 zal bij voorkeur zoeken naar een heuvel met weinig begroeiing en weinig bebouwing. Na verscheidene heuvels in Limburg, Gelderland en Overijssel in beschouwing te hebben genomen, besluit de S3, dat de LUTTENBERG (kaart NEDERLAND 1 : 25000 nr 28A, coord 2008) voor het doel van de oefening geschikt is. Gezien het omringende terrein is een aanval uit w richting het meest geschikt om de nachtaanval te behandelen. De S3 is van mening, dat — gezien de gesteldheid van het terrein — hij als sluitstuk van de oefening beter het gedeeltelijk mislukken van de nachtaanval kan behandelen dan het uitvoeren van een tegenaanval door de vijand bij dagaanbreken. Een ander punt is, dat het terrein niet voldoet aan alle wensen. Dit is geen bezwaar, aangezien de S3 als gevolg hiervan de gelegenheid krijgt in de oefening enige improvisatiemogelijkheden te brengen voor het aangeven van verspreidingspunten, het bewaren van de richting, e.d.

De S3 kan thans overgaan tot het ontwerpen van het tijdschema. Naarmate de S3 meer ervaring heeft, zal hem dit gemakkelijker vallen. Een tijdschema zou kunnen zijn:

0800-0815 Theoretische inleiding

0815-0835 Bestudering vraag 1 (Verkenningsplan bc)
 0835-0905 Bespreking vraag 1
 0905-0925 Bestudering vraag 2 (Operatieplan)
 0925-1005 Bespreking vraag 2
 1005-1025 Koffiepauze
 1025-1035 Bestudering vraag 3 (Improvisatiemaatregel)
 1035-1050 Bespreking vraag 3
 1050-1100 Bestudering vraag 4 (Geneeskundige afvoer en verpleging)
 1100-1115 Bespreking vraag 4
 1115-1125 Bestudering vraag 5 (Maatregelen bc bij gedeeltelijk mislukte aanval)
 1125-1150 Bespreking vraag 5
 1150-1200 Samenvatting en slotwoord.

Nu de S3 het algemene plan gereed heeft, legt hij dit voor aan de bc. Deze kan in algemene lijnen met het plan instemmen, doch zou gaarne zien, dat als slot van de oefening een situatie wordt geschapen, waarbij een vijandelijke tegenaanval bij dagaanbreken gedeeltelijk succes heeft. Volgens de bc is voor de vijand een tegenaanval uit no richting op het n deel van de LUTTENBERG mogelijk. De S3 zal zijn laatste probleem dus moeten herzien en kan verder aanvangen met de detailuitwerking van de oefening.

De S3 besluit nu als gevechtssituatie een vijandelijke tegenaanval te scheppen uit de omgeving hoogte 7.8 (220101) op het n deel van de LUTTENBERG. De sterkte van de deelnemende troepen wordt door hem gesteld op een compagnie infanterie met een peloton tanks. Het gelukte de vijand de top van hoogte 29.6 (210089) te bereiken. Op dat punt wordt de tegenaanval tot staan gebracht. Deze gegevens verwerkt de S3 in een „bijzondere oorlogstoestand” onder toevoeging van de vraag: „Welke maatregelen neemt U als bc?” Tevens maakt de S3 aantekeningen omtrent de door hem gekozen oplossing. Deze aantekeningen worden later in het lesplan verwerkt.

De vragen 3 (improvisatiemaatregelen) en 4 (geneeskundige afvoer en verpleging) houden nauw verband met de oplossing van vraag 2.

De S3 zal dan nu ook eerst een operatieplan gaan opstellen, waarbij hij tegelijkertijd de oplossing van vraag 3 nader kan uitwerken. Na het opstellen van een beoordeling van de toestand, komt de S3 tot het plan de aanval uit te voeren met twee compagnieën naast elkaar ter verovering van de hoogtes 29.6 (210089) en 30.9 (210085). Bij dagaanbreken zal het oord de LUTTENBERG (2109) door een tirailleurcompagnie van de reserve worden gezuiverd.

De beoordeling van de toestand wordt in telegramstijl neergeschreven om in het lesplan te worden opgenomen. Wil het operatieplan slagen, dan is het — gezien het terrein — nodig, dat de

opmarswegen en verspreidingspunten worden gemarkeerd en dat gidsen worden aangewezen. Een nadere uitwerking hiervan wordt gegeven in het lesplan. Ten behoeve van de geneeskundige afvoer en verpleging verdient het aanbeveling per voorcompagnie twee draagbaarploegen achter de compagnie te laten volgen. De bataljonshulppost ware te vestigen in de omgeving van 188086. Ook dit wordt verder uitgewerkt in het lesplan.

Nu dient de S3 nog een bijzondere oorlogstoestand te ontwerpen voor vraag 1 (verkenningplan van de bc). De meest logische veronderstelling is, dat andere troepen bij daglicht zijn vastgelopen tegen de LUTTENBERG, dat op de HELLENDOORNSCHE BERG een vij weerstandsgebied is geconstateerd en dat de gevechtsgroepscommandant besluit de volgende dag de aanval in te zetten, ingeleid door een nachtaanval van een infanteriebataljon op de LUTTENBERG.

Voor de verkenning door de betrokken bc worden door de gpgc beperkingen opgelegd,

v.w.b. aantal voertuigen en voorste lijn van de verkenningen. Voorts worden beperkingen opgelegd v.w.b. de patrouillegang en het aanbrengen van hulpmiddelen. Eenige gegevens, afkomstig van luchtfoto's, worden verstrekt.

Rest nu het opstellen van de algemene oorlogstoestand. Er zal een opmars uit w richting moeten worden gecreëerd. Dit kan geschieden door de BLAUWE troepen een landing op de IJSSELMEERKUST te doen uitvoeren en hen snel de IJSSEL te doen overschrijden. Oost van de IJSSEL biedt de vijand langzamerhand meer tegenstand en heeft vermoedelijk vertragsgebieden ingericht, o.a. in de lijn van de HELLENDOORNSCHE BERG. Voorts dient te worden aangegeven dat beide partijen over A-wapens beschikken.

Het lesplan wordt tenslotte samengesteld aan de hand van de aantekeningen, die de S3 tijdens het ontwerpen van de oefening heeft gemaakt.

Wanneer alle stukken van de oefening gereed zijn, zien zij er als volgt uit:

Stuk A

.... INFANTERIEBATALJON

Oefeningsaanwijzingen

1. *Onderwerp*

Het infanteriebataljon in de stille nachtaanval zonder gebruikmaking van gevechtsveldverlichting.

2. *Naam van de oefening*

„LUTTENBERG”

3. *Kaarten*

NEDERLAND, 1 : 25000, nrs 27 F, uitgave 1953, en 28A, uitgave 1954.

4. *Meteorologische gegevens*

a. Weersverwachting van 141800 sep tot 151800 sep:

droog en helder weer, matige wind uit o rg.

b. Zon onder 141857 sep

zon op 150614 sep

c. Maanstand: NM in nacht 14/15 sep.

5. *Topografische gegevens*

a. Als gevolg van het droge weer van de laatste weken is het terrein overall goed begaanbaar voor wiel- en rupsvoertuigen. De sloten vormen een hindernis voor wielvoertuigen. De landwegen zijn stoffig.

b. De boscomplexen op de LUTTENBERG (2008) zijn gekapt. De LUTTENBERG is thans geheel begroeid met heide, waarop zich hier en daar kleine groepjes vliegdennen bevinden. Het geboomte in de boscomplexen w van de LUTTENBERG is hoog opgaand. Onder de bomen groeit weinig onderhoud.

6. *Organisatie*

BLAUW: zie schema's oorlogsorganisaties Infanteriedivisie (VS2-1398).

GROEN: AGRESSOR.

7. *Aanwijzingen leerlingen*

a. Bestudeer VR7-200 Het Infanteriebataljon, Hoofdstuk XI, Afdeling B.

b. Ter lezing aanbevolen artikelen:

(1) „Het gevecht bij duisternis”, door S. da Costa, Luitenant-Kolonel der Infanterie, De Militaire Spectator, maart 1957.

(2) „Enkele praktische lessen uit de Oorlog van Korea”, door Luitenant-Kolonel Le Mire, Tijdschrift voor Militaire Documentatie, Nr 81, 15 september 1955.

(3) „Checklists for Infantry Leaders-Night Attack”, Infantry School Quarterly, oktober 1956.

- (4) „Die Nacht in Otscheretno”, door H. K. Frank, Allgemeine Schweizerische Militärzeitschrift, december 1956.
- c. Bestudeer aan de hand van de kaart het terrein tussen de verticale coördinaten 17 en 24 en de horizontale coördinaten 07 en 10.

☆ ☆ ☆

....INFANTERIEBATALJON

Stuk B

Oefening „Luttenberg”

INHOUDSOPGAVE

Stuk	Inhoud
A	Oefeningsaanwijzingen
B	Inhoudsopgave
nr 1	Algemene Oorlogstoestand
nr 2	Bijzondere Oorlogstoestand BLAUW
	VRAAG 1: Verkenning bc en procedure troepenaanvoering
nr 2a	Schets behorende bij Bijzondere Oorlogstoestand BLAUW
nr 3	Vervolg Bijzondere Oorlogstoestand BLAUW (I)
	VRAAG 2: Mondelinge bevelsuitgifte bc
nr 3a	Oleaat gegevens vijand
nr 4	Operatie-oleaat 64 Infbat
nr 5	Vervolg Bijzondere Oorlogstoestand BLAUW (II)
	VRAAG 3: Maatregelen voor aangeven vsptn, opmarsroutes, enz.
nr 6	Vervolg Bijzondere Oorlogstoestand BLAUW (III)
	VRAAG 4: Geneeskundige afvoer en verpleging
nr 7	Vervolg Bijzondere Oorlogstoestand BLAUW (IV)
	VRAAG 5: Maatregelen bc i.v.m. tegenaanval door GROEN

☆ ☆ ☆

....INFANTERIEBATALJON

Stuk nr 1

Oefening „Luttenberg”

ALGEMENE OORLOGSTOESTAND

- Landstrijdkrachten*
 - BLAUWE troepen hebben bij verrassing een landing uitgevoerd op de oostelijke IJSSELMEER kust en zijn erin geslaagd snel overgangen over de IJSSEL te forceren.
 - GROEN — door de BLAUWE landing verrast — heeft niet kunnen verhinderen, dat BLAUW overgangen over de IJSSEL forceerde. Met snel samengetrokken troepen tracht GROEN oost van IJSSEL aan BLAUW zoveel mogelijk vertraging op te leggen teneinde andere troepen in staat te stellen achter de EEMS en het DORTMUND-EEMS kanaal een weerstandsgebied in te richten.
- Luchtstrijdkrachten*
 - BLAUW heeft een algemeen luchtoverwicht van 2 : 1.
 - GROEN is echter in staat plaatselijk en tijdelijk een luchtoverwicht te bevechten.
- ABC-oorlogvoering*
 - Beide partijen beschikken over A-wapens. Ten behoeve van tactische operaties zijn tot nog toe slechts enkele A-wapens ingezet.
 - B- en C-oorlogvoering: Pm.

☆ ☆ ☆

....INFANTERIEBATALJON

Stuk nr 2

Oefening „Luttenberg”

BIJZONDERE OORLOGSTOESTAND BLAUW

- 6 Infdiv marcheert op met twee ggpn in voorste lijn. Voor de ggpn uit treedt 61 Verkbat op

met een verkennende taak. In de loop van 14 sep blijkt uit luchtverkenningen, dat GROEN een weerstandsgebied heeft ingericht in de beboste heuvels van de HELLENDOORNSCHE BERG, de HAARLERBERG en de HOLTERBERG.

(Zie schets, stuk nr 2a).

2. C-61 Verkbat meldt te 1345 uur dat hij over de gehele breedte van zijn vak wordt opgehouden door vuur uit de bosranden van bovengenoemde heuvels en — ondanks verscheidene pogingen daartoe — zijn verkenning niet kan voortzetten. Ook de LUTTENBERG is door GROEN bezet.
3. Gezien de hem ter beschikking staande gegevens, besluit C-6 Infdiv in de morgen van 15 sep een aanval in te zetten op het GROENE weerstandsgebied. C-61 Verkbat ontvangt opdracht de vijand te blijven observeren.
4. C-61 Ggp krijgt opdracht HELLENDOORN en NIJVERDAL te vermeesteren en de HELLENDOORNSCHE BERG van vijand te zuiveren (zie schets, stuk nr 2a).
5. Na een kaartstudie en een verkenning per helikopter besluit C-61 Ggp de aanval in te leiden met een stille nachtaanval door een infanteriebataljon op de LUTTENBERG.
6. U bent C-64 Infbat. Na reeds opdracht te hebben ontvangen Uw bataljon niet verder te doen opmarcheren dan RAALTE, ontvangt U te 1545 uur bij de mondelinge bevelsuitgifte in de omgeving van drs kwgn 178071 de volgende opdracht:
64 Infbat neemt hedennacht de LUTTENBERG d.m.v. een stille nachtaanval. Uur U te bepalen door bc. Voor verkenningen mogen per bat max vier jeeps en een wapendrager worden gebruikt. Patrouillegang m.u.v. patrs van 61 Verkbat en aanbrengen hulpmiddelen niet voor invallen duisternis.

VRAAG 1

Welke maatregelen neemt U en welke bevelen geeft U tussen het tijdstip van de bevelsuitgifte van de ggpc en het tijdstip van Uw bevelsuitgifte?

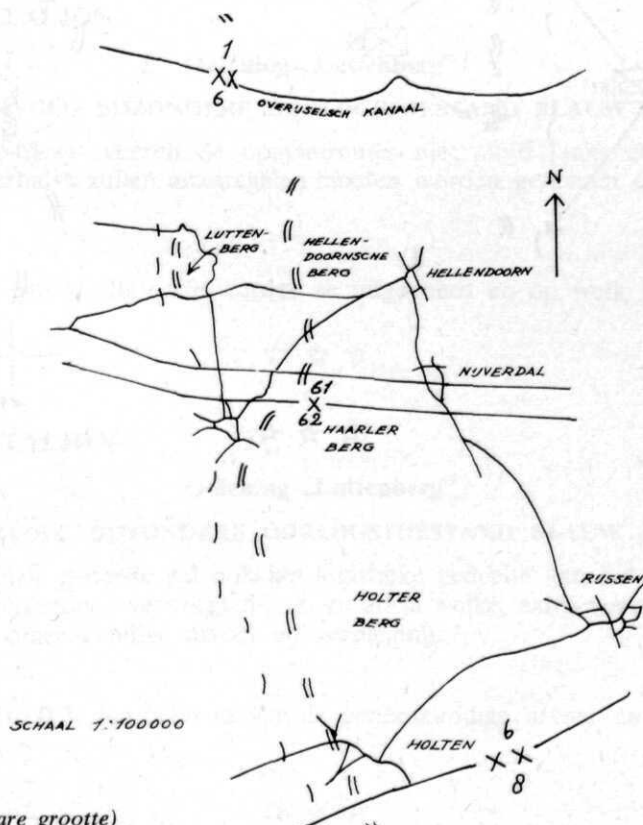
☆☆☆

.... INFANTERIEBATALJON

Stuk nr 2a

Oefening „Luttenberg”

SCHETS BEHORENDE BIJ BIJZONDERE OORLOGSTOESTAND BLAUW

(tekening op $\frac{1}{2}$ van de ware grootte)

Oefening „Luttenberg”

VERVOLG BIJZONDERE OORLOGSTOESTAND BLAUW (I)

Op de stafbespreking ontvangt U van Uw S2 de gegevens vijand als aangegeven op het oleaat, stuk nr 3a. Deze gegevens zijn grotendeels afkomstig van visuele luchtverkenning en van luchtfoto's, aangevuld met inlichtingen van 61 Verkbat. De opstelling van de eenheden van 61 Verkbat is eveneens aangegeven op het oleaat.

VRAAG 2

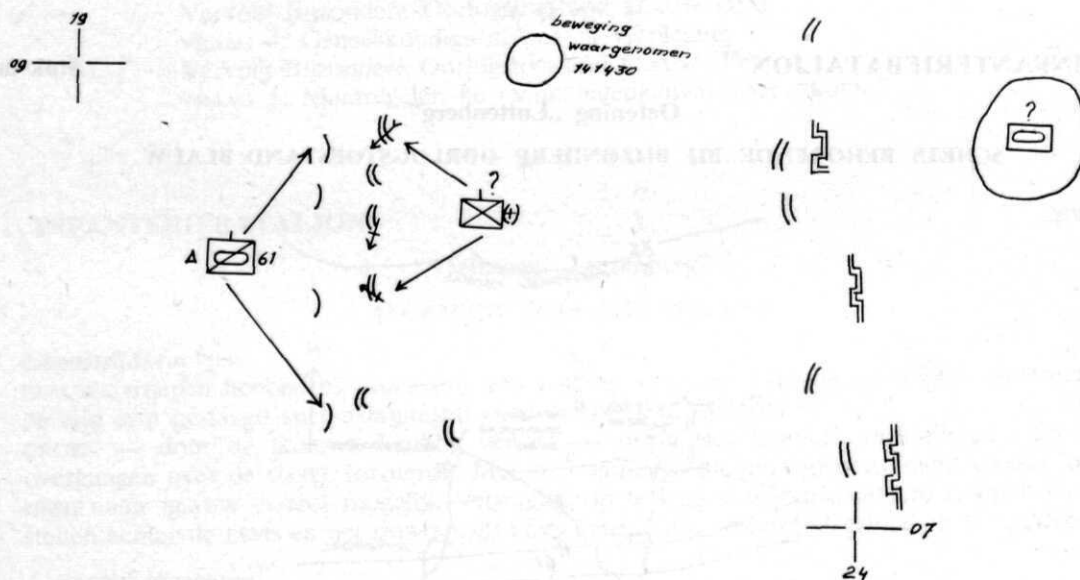
U bent C-64 Infbat. Bereid U voor op de mondelinge bevelsuitgifte aan Uw ccn (alleen de paragrafen 3 en 5 van het operatiebevel).

☆☆☆

Oefening „Luttenberg”

OLEAAT GEGEVENS VIJAND

kaarten: TD, uitgave 1953, NEDERLAND 1 : 25000 nr 27 F
uitgave 1954, NEDERLAND 1 : 25000 nr 28 A

☆☆☆

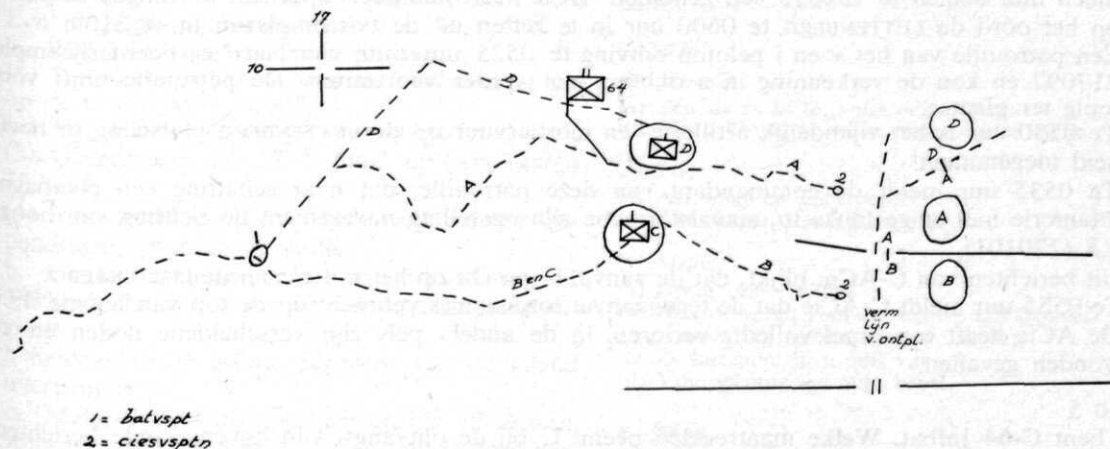
Oefening „Luttenberg”

OPERATIE-OLEAAT

OEFENGEHEIM

64 INFBAT

kaarten: TD, uitgave 1953, NEDERLAND 1:25000 nr 27 F
uitgave, 1954, NEDERLAND 1:25000 nr 28 A

OEFENGEHEIM

☆☆☆

Oefening „Luttenberg”

VERVOLG BIJZONDERE OORLOGSTOESTAND BLAUW (II)

Blijkens het operatie-oleaat voeren de opmarsroutes niet altijd langs gemakkelijk herkenbare terreinafscheidingen. Derhalve zullen maatregelen moeten worden genomen om verdwalen te voorkomen.

VRAAG 3

Welke maatregelen neemt U, door wie worden ze uitgevoerd en op welk tijdstip?

☆☆☆

Oefening „Luttenberg”

VERVOLG BIJZONDERE OORLOGSTOESTAND BLAUW (III)

Behalve het operationele gedeelte zal ook het logistieke gedeelte van het plan de aandacht van de bc hebben. In het bijzonder overweegt hij of, en zo ja welke, extra voorzieningen moeten worden getroffen voor de geneeskundige afvoer en verpleging.

VRAAG 4

Welke voorzieningen treft U ten behoeve van de geneeskundige afvoer en verpleging tijdens de nachtaanval?

☆☆☆

Oefening „Luttenberg”

VERVOLG BIJZONDERE OORLOGSTOESTAND BLAUW (IV)

1. De nachtaanval is volgens plan verlopen. Dank zij de verrassing hadden de beide voorcompagnieën hun doelen te 150515 sep genomen. DCie heeft inmiddels opdracht ontvangen de aanval op het oord de LUTTENBERG te 0600 uur in te zetten uit de boscomplexen in vt 2109.
2. Een patrouille van het v en i peloton ontving te 0525 uur mitr vuur uit het boerderijcomplex 217097 en kon de verkenning in n richting niet verder voortzetten. De patrouille blijft voorlopig ter plaatse.
3. Te 0530 uur is het vijandelijk artillerie- en mortiervuur op de LUTTENBERG plotseling in hevigheid toegenomen.
4. Te 0535 uur meldt de commandant van deze patrouille, dat naar schatting een compagnie infanterie met enige tanks in aanvalsformatie zijn opstelling naderen uit de richting van hoogte 7.8 (220101).
5. Uit berichten van C-ACie blijkt, dat de aanval is gericht op het n deel van de LUTTENBERG.
6. Te 0555 uur meldt C-ACie dat de tegenaanval tot staan is gebracht op de top van hoogte 29.6. De ACie heeft een tirpel volledig verloren, in de anders pels zijn verscheidene doden en gewonden gevallen.

VRAAG 5

U bent C-64 Infbat. Welke maatregelen neemt U bij de ontvangst van bovenstaande berichten?

☆☆☆

.... INFANTERIEBATALJON

**NIET BESTEMD VOOR
DEELNEMERS**

Oefening „Luttenberg”

LESPLAN

1. Doel van de oefening

Het doel van deze oefening is het behandelen van enkele problemen die zich kunnen voordoen bij een infbat dat een stille nachtaanval moet uitvoeren zonder gebruikmaking van gevechtsweldverlichting.

2. Tijdschema

- 0800-0815 Theoretische inleiding
- 0815-0835 Bestudering vraag 1 (Verkenningsplan bc)
- 0835-0905 Bespreking vraag 1
- 0905-0925 Bestudering vraag 2 (Operatieplan)
- 0925-1005 Bespreking vraag 2
- 1005-1025 Koffiepauze
- 1025-1035 Bestudering vraag 3 (Improvisatiemaatregelen)
- 1035-1050 Bespreking vraag 3
- 1050-1100 Bestudering vraag 4 (Geneeskundige afvoer en verpleging)
- 1100-1115 Bespreking vraag 4
- 1115-1125 Bestudering vraag 5 (Maatregelen bc i.v.m. tegenaanval GROEN).
- 1125-1150 Bespreking vraag 5
- 1150-1200 Samenvatting en slotwoord.

3. Uitreiken stukken

11 sep 1959 worden aan de deelnemers de stukken A en nr 1 en de benodigde kaarten uitgereikt.

4. Inleiding

a. Korte uiteenzetting omtrent het doel van de oefening.

b. Aan de hand van de volgende vragen enkele aspecten van de nachtaanval behandelen:

- (1) Welke maatregelen begunstigen de geheimhouding? (VR 7-200, pt 510).
- (2) Welke soort doelen zijn het meest geschikt voor een nachtaanval? VR 7-200, pt 510).
- (3) Welke maatregelen bevorderen het bewaren van de richting? (VR 7-200, pt 514).
- (4) Hoe geschiedt de uitvoering van de nachtaanval? (VR 7-200, pt 519).
- (5) Welke beveiligingsmaatregelen dienen tijdens de nachtaanval te worden genomen? (VR 7-200, pt 530).
- (6) Welke taken kunnen aan de reserve worden opgedragen? (VR 7-200, pt 533).
- (7) Hoe is de inzet van de wapens van de ECie? (VR 7-200, pt 538 b).

(8) Welke maatregelen worden na het veroveren van het aanvalsdoel genomen? (VR 7-200, pt 595).

c. Algemene oorlogstoestand door een van de deelnemers laten behandelen.

5. Bespreking oplossingen vraag 1

Een mogelijke oplossing

a. Waarschuwingsbevel aan plv bc:

(1) Bat voert hedennacht stille nachtaanval uit op de LUTTENBERG (2008).

(2) Vzgeb innemen omg RAALTE (1407).

(3) Ordergroep te 1715 uur op vrs kwgn 187007.

(4) Voor ordergroep max twee jeeps en een wpendrager beschikbaar stellen.

b. Contact opnemen met c van het esk van 61 Verkbat, dat zich tegenover de LUTTENBERG bevindt.

Van deze ec de laatste gegevens van de vijand overnemen.

c. Met behulp van kijker vij opstgn en terrein, waarover de aanval moet worden uitgevoerd verkennen (S3 kan z.n. gedeelte van deze verkenning afzonderlijk uitvoeren).

d. Aanwijzingen geven aan artlso en C-ECie. m.b.t. de te verlenen vuursteun.

e. Verkennen opmarsroutes, verspreidingspunten en z.m. vermoedelijke lijn van ontplooiing.

f. Stafbespreking (in het terrein), waarop de staf zijn bvt uitbrengt.

g. Besluit

h. Voorbereiding mondelinge bevelsuitgifte.

6. Bespreking oplossingen vraag 2

Een mogelijke oplossing

a. Voor de bc overgaat tot de mondelinge bevelsuitgifte heeft de S2 de ccn georiënteerd in het aanvalsterrein, heeft de S3 een operatie-oleaat uitgereikt en de artlso/C-ECie een oleaat van voorbereide vuren.

b. Het mondelinge bevel van de bc zou kunnen luiden:

1.PM

2.PM

3. UITVOERING

a. Plan en groepering

(1) Plan

(a) 64 Infbat zet stille nachtaanval in op 150400 sep met twee tircien in voorste lijn ter verovering van de LUTTENBERG. Na dagaanbreken wordt het oord de LUTTENBERG (92109) door een tircie gezuiverd.

(b) Mitrpel volgt in rs achter voorciën.

(c) Tlvpel: as, volgt op mijn bevel, zodra aanvalsdoel is genomen.

(d) Mrpel: as.

(2) Groepering.

Zie oleaat, dat U door S3 is verstrekt.

b. ACie

Volgt opmarsroute B en neemt hoogte 29.6 (210089)

(2) Steunt aanval DCie met vuur

c. BCie

Volgt opmarsroute B en neemt hoogte 30.9 (210085)

d. CCie

Batres

e. DCie

Batres

f. ECie

(1) Mitrpel

(a) Een sie rs BCie; volgt achter BCie

(b) Mitrpel(min) rs ACie; volgt achter ACie

(2) Tlvpel

(a) As; volgt op mijn bevel

(b) Zwaartepunt omg hoogte 29.6

(3) Mrpel

(a) Opstg omg 183088

(b) Bereidt vuren voor op heuvel LUTTENBERG, oord de LUTTENBERG en terrein n en o daarvan.

(c) Zwaartepunt in n deel vak.

(d) Vuuropening op mijn bevel.

g. StCie

(1) V en I pel

(a) Zie patrouilleplan, na afloop bevelsuitgifte uit te geven door S2.

(b) Houdt zich gereed — zodra het aanvalsdoel is genomen — verkenningen uit te voeren in n en o richting.

(2) Pnpel

(a) As

(b) Een groep op mijn bevel oob DCie.

h. Batres

(1) CCie

Houdt zich gereed:

(a) Taak BCie over te nemen

(b) hoogte 29.6 te nemen uit zw richting

(2) DCie met op mijn bevel oob een gp-Pnpel

Houdt zich gereed:

(a) na dagaanbreken op mijn bevel oord de LUTTENBERG te zuiveren

(b) taak ACie over te nemen

(c) hoogte 30.9 te nemen uit nw richting

x. Coördinerende bepalingen

(1) Zie oleaat.

(2) Allen wit lapje op achterzijde helm; oon witte band om linkerarm offn witte band om beide armen.

(3) Avciën worden vooraf gegaan door patr ter sterkte van een tirgp.

(4) Woord: WATER - KACHEL.

Herkenningstekens: rechterhand aan linkeroor.

5. BEVELVOERING EN VERBINDINGEN

a. Bevelvoering

Cp: BRUNSEL (188094) open 150300 sep

b. Verbindingen

(1) Radiostilte.

(2) Lijnen achter voorciën

(3) Vuuropening aanvalscien: Twee witte lichtpatronen

(4) Succes signaal: Twee rode lichtpatronen.

c. As van verbindingsen

Zie oleaat.

c. Motivering.

(1) Opdracht:

Het nemen van de heuvel LUTTENBERG moet de aanval

van 61 Ggp vergemakkelijken. Bij dagaanbreken moet de heuvel dus vast in onze handen zijn.

(2) Weer:

Gunstig voor nachtaanval. Windrichting begunstigt gebruik rook door vijand.

(3) Terrein:

Tac belangrijke gebieden: hoogten 29.6 en 30.9.

Waarneming en schootsvelden redelijk goed; plaatselijk belemmerd door boscomplexen, boerderijen en bomenrijen. Vij heeft goede waarneming van LUTTENBERG af. Hindernissen: Gene

Vuur- en zichtdekking: sloten, boerderijen en boscomplexen geven redelijke vuur- en zichtdekking. Naderingsmogelijkheden: geen loodrecht op aanvalsrichting lopende wegen.

Voldoende terreinafscheidingen om daarlangs opmarsroutes vast te stellen.

Invloed terrein: Verplaatsingen en voorbereidingen kunnen eerst na invallen duisternis aanvangen, aangezien vij bij daglicht inzicht heeft in terrein w van LUTTENBERG.

(4) Toestand vijand

Vermoedelijk een tircie met mitr en atwapens op heuvel LUTTENBERG en in oord de LUTTENBERG.

Mogelijk plaatselijke reserve omg hoogte 7.8 (220101).

(5) Mogelijkheden vijand

(a) Verdedigen in huidige opstelling met huidige sterkte.

(b) Verdediging versterken met onbekend aantal troepen.

(c) Teruggaan voor onze aanval wordt ingezet.

(6) Eigen mogelijke wijzen van optreden

(a) Nachtaanval met drie cien voor op oord de LUTTENBERG, hoogte 29.6 en hoogte 30.9.

(b) Nachtaanval met twee cien voor op hoogte 29.6 en hoogte 30.9, gevolgd door aanval bij dagaanbreken op de LUTTENBERG.

(7) Analyse en vergelijking

(a) Vij mogelijkheid van terugtrekken niet van invloed op keuze.

(b) Nachtaanval met drie cien:

— indien vij verdedigt kan nachtgevecht in oord uiterst moeilijk worden en grote verliezen tot gevolg hebben

— voordeel is dat gehele doel gelijktijdig wordt genomen

— indien vij versterkt kan met een nachtaanval van drie cien het succes van onze actie in gevaar worden gebracht.

(c) Nachtaanval met twee cien:

— indien vij verdedigt kan de heuvel in korte tijd zijn genomen

— indien vij versterkt krachtige reserve in handen bc om onverwachte omstandigheden het hoofd te bieden — nadeel is dat na dagaanbreken nog afzonderlijke aanval op oord moet worden ingezet. Deze aanval kan echter met volle vuursteun worden uitgevoerd, terwijl ook de cie die hoogte 29.6 heeft genomen vuursteun aan deze aanval kan verlenen.

(8) Conclusie

Nachtaanval ad 6 (b) is beste wijze van optreden.

d. Na afloop van deze bespreking oleaat stuk nr 4 uitreiken.

Deelnemers gelegenheid geven tot bestuderen en vragen stellen.

7. Bespreking oplossingen vraag 3

Een mogelijke oplossing

Te nemen maatregelen:

a. Aangeven opmarswegen door lint en/of afgeschermdde lampen.

b. Gidsen op verspreidingspunten; verspreidingspunten duidelijk merken d.m.v. lint of lichtgevende bordjes.

c. Lijn van vermoedelijke ontplooiing aangeven d.m.v. lint.

De maatregelen worden uitgevoerd door:

a. Personeel van pnpel tot en met het batvspt.

b. Personeel van de cien tot de vermoedelijke lijn van ontplooiing.

c. Personeel van pnpel op de vermoedelijke lijn van ontplooiing.

Tijdstip van uitvoering.

Zo kort mogelijk voor aanvang opmars om eventuele vij patrs geen aanwijzingen te geven omtrent komende nachtaanval.

8. Bespreking oplossingen vraag 4

Een mogelijke oplossing

a. Normale indeling gewondenverzorgers.

b. A en BCie worden ieder gevolgd door twee draagbaarploegen.

c. Na nemen aanvalsdoel z.s.m. gewondenjeep naar voren.

d. Bhp omg 188086.

9. Bespreking oplossingen vraag 5

Een mogelijke oplossing

a. Ggpc op hoogte houden.

b. Av DCie op oord de LUTTENBERG voorlopig uitstellen (de heuvel moet behouden blijven, deze beheerst ook het oord) en verdedigende opstelling doen innemen in uitgangstelling.

c. Aanvragen maximale vuursteun op vij tegenav.

d. CCie waarschuwen zich gereed te houden voor tegenav op hoogte 29.6 uit zw richting.

e. Nadat vij is gestopt CCie opdragen hoogte 29.6 te heroveren.

f. Afhankelijk van verder verloop van de strijd, DCie opdragen alsnog oord de LUTTENBERG te zuiveren.

10. Reserve vraag

Welke verkennings- en beveiligingsmaatregelen neemt de S3 op in zijn patrouilleplan?

Een mogelijke oplossing

Patrouilles V en I pel, met personeel AEsk, voor het begin van de aanval (verkenning en beveiliging).

Patrouilles op n en z flank voor en tijdens de aanval (beveiliging).

11. Samenvatting en slotwoord

Uit deze oefening is gebleken, dat — vergeleken met een aanval bij daglicht — bij de nachtaanval:

- a. Verrassing — en dus geheimhouding — een eerste vereiste is voor succes.
- b. Leiding, verband, enz. worden bemoeilijkt door de duisternis.
- c. Hulpmiddelen (als lint, afgeschermd lampen, merktekens e.d.) dienen te worden gebruikt voor het bewaren van de richting, het volgen van de juiste routes, e.d.
- d. Het aanvalsplan eenvoudig moet zijn en o.a.

gebaseerd op z.m. bij daglicht uitgevoerde verkenningen.

- e. Bij dagaanbreken moet zijn geconsolideerd om vij tegenaanvallen het hoofd te kunnen bieden.

Aan de eisen van een stille nachtaanval kan slechts worden voldaan door goed geoefende troepen, die de duisternis niet beschouwen als een vijand, doch als een vriend.

Nieuwe uitgaven

ROEMLOOS EINDE, WEICHSEL 1945, door Jürgen Thorwald (Ned. vert.), 217 blz., geïll. Uitg.: A. M. Stok, Den Haag (Forum Boekerij). Prijs: geb. f 8,90.

Dit boek beschrijft een deel van het drama dat Hitlers troepen aan het Oostfront in de jaren 1944-'45 opvoerden. Het is met illustraties verlicht, waarvan de onderschriften soms juist iets te „populair” zijn: voor de lezer een eerste teken dat de inhoud minder moet worden beschouwd als een zuiver militair wetenschappelijk, dan als een, overigens zeer vlot geschreven, journalistiek verslag. Het meest positieve punt ervan is, dat het ons weer eens zeer duidelijk voor de geest brengt wat een volk te wachten staat als het domweg aanrent achter een handvol gewetenloze machtswellustelingen, waarop ook Generaal-Majoor B. Koning in zijn voorwoord vooral de nadruk legt.

v. H.

THE GREATEST RAID OF ALL, door G. E. Lucas Philips, 288 blz., geïll. Uitg.: William Heinemann, Londen. Prijs: 18/- sh.

Dit boek bespreekt de beroemde overval op St. Nazaire in 1942, bekend als „Operatie Chariot” en waarbij onderdelen van de Britse vloot werden geassisteerd door Commandotroepen en bommenwerpers van de RAF. Het doel was de vernieling van het grootste dok ter wereld, teneinde dit te onttrekken aan het gebruik door Duitse oorlogsbodems. De onderneming werd een volledig succes en de vele authentieke foto's waarmee de tekst is verlicht laten hieromtrent geen enkele twijfel.

De schrijver heeft kunnen beschikken over de officiële oorlogsdagboeken en gegevens van de „Combined Operations”. Hij is voorts van advies gediend door velen, die aan de overval deelnamen.

Het geven van een uittreksel van dit boek is vrijwel onmogelijk door de snelle aaneenschakeling van vele feiten, die men daarbij toch in elk geval zou willen beschrijven. De geschiedenis is er een van een gering aantal vastberaden en uiterst geoefende mannen, die tegen een grote overmacht optornden en daarbij wisten dat hun persoonlijke kansen om er het leven af te brengen, beslist niet hoog konden worden aangeslagen.

Vijf Victoriakruisen konden worden uitgereikt op een sterkte van 611 man, een resultaat dat naar beste weten verder in geen enkele operatie is behaald.

Lezing van dit boek wordt ten zeerste aanbevolen. Het demonstreert van de eerste tot de laatste bladzijde een moed en hardheid, die in een toekomstige oorlog niet slechts bij dergelijke ondernemingen, doch over de gehele lijn nodig zou kunnen blijken te zijn.

v. H.

GUIDED MISSILE ENGINEERING, door Allen E. Puckett en Simon Ramo, 497 blz., geïll. Uitg.: McGraw Hill Publishing Company Ltd, Londen. Prijs: 77/6 sh.

Bij het ontwerpen van een geleid wapen zijn zeer veel takken van de techniek betrokken, waarover tot nu toe een omvangrijke serie standaardwerken is verschenen, elk vormend een afgerond geheel op een bepaald gebied, ten behoeve van de technische specialisten. De ervaring heeft echter geleerd, dat met een aantal overigens zeer kundige specialisten er toch moeilijkheden rezen bij de constructie van een geleid wapensysteem.

De vele erbij betrokken technieken hebben zoveel aanrakingsvlakken en beïnvloeden elkaar over en weer zodanig, dat de behoefte is ontstaan niet alleen te beschikken over technici die meer generalist dan specialist zijn (system engineers), doch ook over specialisten die een grote mate van inzicht hebben in alle technieken die hun specialisatie raken.

Tot nu toe ontbrak echter een standaardwerk dat in één deel, ten behoeve van de specialisten, alle facetten van de geleide wapen techniek comprimeerde.

Bovengenoemd werk voorziet nu hierin. Het beoogt niet te zijn een „design handbook” doch een algemeen overzicht van alle technische beginselen die bij geleide wapens een rol spelen. Een greep uit de inhoud moge dit illustreren: aerodynamica, raketmotoren, ramjets, informatietheorie, navigatie-principes, servo-mechanismen, gyroscopen, radar en microgolven, analoge reken-toestellen, digitale reken-toestellen, baan-analyse, vlucht-simulatoren, enz.

Dit is een waardevol werk voor de technicus die zich voor geleide wapens interesseert, of erin werkt. Naar de mening van rec. geen boek voor de officier als „gebruiker” van geleide wapens. Hiervoor gaat het technisch te ver. Het is wel op zijn plaats als naslagwerk in de bibliotheek van een wapenschool.

v. S.